

**Presidential Communications Operations Office
Presidential News Desk**

TALK TO THE PEOPLE OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE
[04 October 2021]

PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE: Good evening my countrymen. As agreed amongst us kanina, I will present the speakers and then one by one they will also present their report.

We have Secretary Duque, update on the COVID-19 response; then, we have Secretary Eduardo Año of the DILG, ang pag-usapan ito --- medyo making tayo dito nang kaunti kasi pati ako hindi ko masyado nakuha 'to noon --- granular lockdown, ayuda, Vax Certificate Philippines, minimum public health standard and illegal drugs, iyon ang report ni Secretary Año. Then, Secretary Lorenzana will report on the Crisis Action Plan implementation updates; then, followed by Secretary Galvez Jr., updates on the National Vaccination Program; then, we have Secretary Roque on the net satisfaction rating ng gobyerno; then, we have Secretary Vivencio Dizon, he has no presentation to make but just the same his presence is required at baka talaga mayroong maitanong sa kanya along the discussion; then, we have Secretary Nograles on the Philippine Coconut Authority, ito 'yung --- well, it's one of the important things, ewan ko kung kasali 'yung pera na ibalik doon sa farmers through programs prepared by the government, 'yung na-recover ho nung coconut levy, I don't know if it's included there, at ito 'yung isinasauli na sa mga farmers. Ang problema niyan 'yung ibang farmers hindi na ma-locate, hindi na mahanap and then we have no way of knowing their survivors so that could present a very hard problem for us. Then, we have [Enrique] Domingo, the Secretary --- the Director General on the FDA updates; Secretary Panelo, he has no presentation to make, I suppose that he is not there. We have Secretary Salvador Medialdea and Senator Bong Go.

I'd like to call first Secretary Duque, the updates on the COVID-19 response.

DOH SECRETARY FRANCISCO DUQUE III: Thank you, Mr. President. Magandang gabi po sa inyo Senator Bong Go; ES Medialdea; at akin pong mga kapwa kasama sa Gabinete; at higit po sa lahat ang atin pong mga kababayan.

Muli ako po ay mag-uulat patungkol po sa ating COVID-19 situation. *[first slide]*

Sisimulan po namin ang amin pong report sa pagbibigay ng mga pangunahing mensahe ngayon pong linggo. Una, nakakakita po tayo nang pagbaba ng mga kaso sa NCR base sa negatibong two-week growth rate at bumababang average daily attack rate per 100,000 population at ang healthcare at ICU utilization rates ng rehiyon. Upang magtuloy-tuloy ang pagbaba ng kasong nakikita, hinihikayat namin ang mga LGU na gawin nang madalian ang pagdadala sa mga quarantine at isolation facilities ng mga kaso at close contacts na ating nahahanap sa mga komunidad, sa mga workplaces, at iba pa pong mga lugar. At kasabay po nito, hinihikayat namin ang mga local vaccination operation centers na palawigin pa ang pagbabakuna upang maabot natin ang 70 percent full vaccination ng atin pong targeted population of about 77 million Filipinos, either by the end of this year or early next year.

Pangalawa...

PRESIDENT DUTERTE: Let me just cut you there para ma --- so that it will be more clear to the people. To what do you extend --- to what do you attribute the down trajectory of the cases dito sa COVID-19 and even in the admission sa ospital bumaba dahil sa...?

SEC. DUQUE: Marami pong mga dahilan, Mr. President. Nakikita po natin na ang atin pong mga local government units and in particular the NCR ay talagang sinusunod po nila 'yung atin pong mga panuntunan. Ito po 'yung kanila pong mas maagang pagdadala ng mga probable and suspect cases sa mga isolation and quarantine facilities. And dahil po dito, Mr. President, naiiwasan po ang tuloy-tuloy na pagkalat ng mga kaso.

So maaga po 'yung kanilang detection to isolation, mabilis na po ngayon hindi kagaya noong una mahaba-haba ang panahon na kanila pong ginagamit. Pero ngayon po mas mayroon ng --- ang active case-finding nila napaigting po nila, ang kanilang testing, ang kanila pong contact tracing kaya ito pong mga ito --- plus ang patuloy na pagbabakuna. By the way, Mr. President, ang NCR, 75 percent ang kanilang completed jab rate. So mataas po at nakakatulong din po ito sa ating mga bumababang kaso sa NCR in particular. Eh sila naman po ang may pinakamalaking naiaambag doon po sa total caseload.

So ito po ang mga kadahilanan at ang pagsunod po sa minimum public health standards ng atin pong mga kababayan. Iyong paulit-ulit po ninyong ipinapaalala: mask, hugas, iwas, and bakuna. So ito po ay talagang nasusunod ng atin na pong mga kababayan at nakatatulong po ito sa pag --- nakikita po nating pagbaba ng mga kaso.

Sana po tuloy-tuloy na po ito, Mr. President, para nang sa ganoon 'yung atin pong healthcare system ay hindi ma-overwhelm at ang atin pong mga doktor, nurses, at mga iba pang healthcare workers ay akin pong ibig gamitin ang pagkakataong ito sa inyo pong ngalan, Mr. President, na mahusay po ang kanilang pangangalaga sa atin pong mga pasyente lalo na ang mga severe to critical COVID cases.

Kanya naman po ay kahit na papano nakikita po natin na ang atin pong utilization rate, ang healthcare utilization rate sa buong Pilipinas ay nasa moderate risk classification po. Ngunit, of course, mayroon pong mga high risk pa rin pagdating sa ICU utilization rate, ito po 'yung intensive care unit utilization rate.

So marami pong mga kadahilanan. But by and large, Mr. President, maganda po ang ginagawa ng ating national government and complemented, of course, by our hard-working local government units.

PRESIDENT DUTERTE: Yeah, but don't you think that the overriding factor of a --- lowering of the cases of COVID-19 could be the simple rule of bakuna, maghugas, mag-iwas, at mag-mask? Those are the simple things that would really prevent the spread of the virus.

SEC. DUQUE: Tama po kayo, Mr. President. In fact, pagdating sa mga bakuna, sila po ay nakilala na na nakakatulong po nang malaki sa pag-iwas na magkaroon po ng severe and critical COVID cases. At pangalawa po, ang ating mask, hugas, iwas, 'yung lagi po niyong pinapaalala, eh malaki po ang proteksyon na dulot nito. Greater than 95 percent po ang protection rate ng mask, hugas, iwas and, in fact, even social distancing, Mr. President, 'yung one meter --- no less than one meter social distancing.

PRESIDENT DUTERTE: At ulitin ko, and it is really worth repeating again and again that 'yung mga tao na tinamaan ng COVID D variant at walang bakuna, malaking chance na mamatay 'pag tinamaan ka.

But for those na may bakuna na at mahawa ka ng D, hindi naman maiwasan talaga natin, you will only suffer a minimum of --- kakaunti lang, lagnat, walang --- sigurado walang kamatayan. Iyan ang tandaan ninyo mga kababayan ko. Go ahead.

SEC. DUQUE: Mr. President, ibig ko lang din ulitin kanina noong nagpulong kami sa Clark upang ilunsad 'yung ating Vax Certificate PH ano po, ang sabi po ni Chairman Abalos, and I congratulate him in your behalf, Mr. President, because the case-to-contact ratio nila nag-improve tremendously. They are now at one case for every 19 close contacts identified. Eh dati po mababa po 'yan.

So ano po ang ibig sabihin niyan? Ay talagang pinaigting nila 'yung kanilang contact tracing kaya mas marami hong nai-isolate, naka-quarantine, and therefore, hindi na nakakapagkalat ng COVID-19. So malaki pong dahilan din ito, Mr. President.

Ipagpapatuloy ko lang po, Mr. President, sa kabila ng atin pong nakikitang trend sa NCR na bumababa, nakikita natin nananatili sa ibang rehiyon sa high risk, habang tumataas ang mga kaso naman sa iba. At dahil dito, inuudyok namin ang mga rehiyong ito na palawigin ang kanilang active case-finding at contact tracing initiatives at bilisan ang pagdadala sa mga quarantine and isolation facilities ng mga kaso upang mahinto ang paghahawa o pagkahawa-hawaan ng mga tao at maiwasan ang pagkukumpol-kumpol ng mga kaso ng COVID sa mga komunidad.

Upang mas mapabuti pa din ang atin naman pong datos, aming hinihingi ang tulong ng mga LGU, ang mga regional offices, at disease reporting units na siguraduhin ang pagsunod sa atin pong prescribed data reporting template nang sa gayon ay mabilis at tama ang maiulat na impormasyon sa lalong madaling panahon at maisagawa ang nararapat na response para sa mga lugar na nangangailangan po ng atensyon.

[Next slide.]

Dito po, Mr. President, I am glad to report na bumaba na naman po ang kaso natin, nasa 10,748 as of today. Kahapon po ay nasa 13,273 ang kaso natin. So ngayon po sa naidagdag na 10,748: ang 1,838 ay nagmula po sa NCR; 1,463 sa Region I; 1,448 naman po sa Region II, at 5,999 sa mga natitirang bahagi ng Pilipinas o mga iba't ibang rehiyon.

At para naman po sa ating mga aktibong kaso, ang bilang ngayon ika-4 ng Oktubre ay nasa 106,160 equivalent to 4.1 percent. Eh kahapon po nasa 112,008 ang kaso natin. So malaki na naman po ang naibawas sa atin pong mga aktibong mga kaso.

Sa kabilang dako, Mr. President, ang ating recoveries ay umabot na po sa 2,459,052 case ang recoveries. At ang recovery rate ay nasa 94.43 percent. Tumaas na naman po muli ang ating recovery rate, Mr. President. Habang ang bilang ng mga namatay o pumanaw ay nasa 38,768 at ang atin pong case fatality rate ay nananatili na nasa 1.49 percent.

Sa usapin naman ng bakuna, mayroon na po tayong total of 46,380,040 total doses administered. At ang atin pong first dose ay 24 million thereabouts, representing 31.86 percent

of our eligible population. At ang ating fully vaccinated, Mr. President, ay halos nasa 30 porsyento na po, 21 million doses administered as second jab. At patuloy po ang pagtaas, mayroon po tayong active vaccination sites, malalaki po itong mga ito --- as of October 3. So mamaya po ang detalye ay ibibigay ni Secretary Galvez sa kanya pong pag-uulat.

Ang huli na lang pong akin ire-report, Mr. President, ay ang estado ng atin pong healthcare worker benefits, as of October 4. Para sa ating Batch 3 and Batch 4 ay --- ng special risk allowance, nakapagpababa na po tayo ng humigi't kumulang 662.20 million sa mga health facility, habang 536.74 million na ang naipamahagi sa mga healthcare workers.

Patuloy ang ating pakikipagtulungan sa mga lokal na pamahalaan at pribadong ospital upang makumpleto natin ang pagbaba ng 1.33 billion sa mga healthcare workers sa lalong madaling panahon. Kami rin ay humihingi ng karagdagan pondo para madagdagan ang mga health workers na mabibigyan ng special risk allowance na mapapasailalim sa Batch 5.

At sa kabuuan, tayo ay nakapamahagi na po ng 15.3 billion para po sa benepisyong mga healthcare workers, kasama rito ang sickness and death, dito po, sickness and death benefits, and death compensation na tuloy-tuloy para ipinapamahagi sa mga apektadong healthcare worker habang tayo po ay nasa state of public health emergency.

So ito na lang po ang pinakahuling bahagi ng aking ulat. Maraming salamat po at handa na po akong sumagot sa inyo pong mga katanungan, Mr. President. Salamat po.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Secretary Duque. May I call on Secretary Lorenzana to give us his report?

DND SECRETARY DELFIN LORENZANA: Mga kasama kong lingkod-bayan, magandang gabi po sa inyo at --- sa inyong lahat, pati na 'yung mga mamamayang nanonood ngayong gabi.

Ito po narito po ang mga nagawa ng response clusters sa patuloy na pagpapatupad sa ating Crisis Action Plan Against COVID Variants. Kung maalala po ninyo, Mr. President, ay nagtatag tayo ng crisis management --- Crisis Action Plan para po maapula natin o maantala natin o mapigilan ang pagtaas ng mga cases.

[Next slide, please.]

Doon po sa communities cluster --- sub-clusters ay nakapag-isolate, trace, assess at isolate ng 30,931 probable at 16,395 confirmed cases sa loob ng 24 na oras. Sa contact tracers mula sa September 20 to 30, nakapagdagdag tayo ng 9,237 para sa kabuuang bilang na 136,563 katao.

[Next slide.]

Tungkol naman --- dito naman sa dedicated beds. Sa kasalukuyan, 150,451 ang kabuuang bilang ng mga ito sa 9,000 pasilidad. Bahagyang bumaba sa 31 percent ang ating occupancy rate.

Ibig pong --- ibig pong sabihin, Mr. President, ay marami pang bakante tayo na maganda po 'yan sa ating hinaharap.

[Next slide.]

At mahigpit na nagpapatupad ng minimum public health standards. Nasa 2.7 million ang kabuuang bilang ng mga lumabag; 341,350 ang nahuli noong nakaraang linggo; 17,599 ang mga naharang sa checkpoints; habang 1,633 naman ang unauthorized persons outside residence.

Ayon naman sa ating health cluster --- facilities cluster --- *[Next slide, please.]* --- tumaas ang bilang ng mga licensed hospital beds sa 41,729 to --- ng 4,412 ICU; 21,321 sa isolation units; at 15,996 sa mga ward. Bumaba ang healthcare utilization rate mula 68,000 --- 68 percent noong nakaraang linggo sa 64 percent ngayong linggong September 27 to October 1. *[Next slide.]*

Napag-alamang 68 percent sa ICU at 83 percent sa mga intubated patients ang hindi pa nabakunahan. Ibig pong sabihin, Mr. President, ay epektibo 'yung bakuna. Ninety-five percent ng 10,198 approved emergency positions para sa ating human resources for health ang filled up na, nalagyan na po 'yung pagkukulang.

Bumuo tayo ng Task Force on Medical Oxygen Supply na siyang magtitiyak nang sapat na supply para sa mga pasyenteng nangangailangan. Sa ngayon po ay mukhang wala na tayong naririnig na mga reklamo sa mga ospital sa buong bansa dahil sapat na 'yung supply ng ating oxygen.

[Next slide.]

Ayon naman sa borders sub-cluster as of October 3, may karagdagang 13,592 ang bilang ng mga na-quarantine na mga returning overseas Filipino workers. Bahagyang bumaba ang positivity rate o bilang ng mga returning overseas Filipinos na nagpopositibo sa COVID-19 mula 1.9 percent to 1.8 percent.

[Next slide, please. Next slide.]

Te --- 11,106 ang bilang ng nadagdag na returning overseas Filipinos and foreigners ang naasistehan. Nakapagdagdag ng mga quarantine at isolation facilities para sa mga balikbayan. Nasa 81,163 ang quarantine rooms sa NCR, Clark, Cebu, Davao, at Subic na may occupancy rate na 79 percent. Mayroon ding 1,188 isolation rooms sa mga nabanggit na paliparan na may occupancy rate ngayong 40 percent.

[Next slide.]

Para naman sa COVID-19 vaccination updates ng Armed Forces, as of October 2, 99,057 or 70 percent na ang mga sundalong fully vaccinated laban sa COVID-19. Iyon lang po, Mr. President. Maraming salamat po.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Secretary Lorenzana. Now we call on Secretary Galvez.

NTF COVID-19 CHIEF IMPLEMENTER AND VACCINE CZAR CARLITO GALVEZ JR.: Mr. President; Senator Bong Go; ES Medialdea; my fellow Cabinet members; sa ating mga --- ating mga mamamayan, magandang gabi po. Ngayon po, ako'y magre-report po ng updates po natin sa National Vaccination Program.

[Next slide, please.]

As reported earlier, the PH already received 77,417,640 doses vaccines, which are very significant milestone, Mr. President, kasi ito na po'y kalahati na po ng ating target kasi ang target po natin 77 million, Mr. President.

So meaning, nakuha na natin halfway 'yung ating supply. So medyo talagang kahit na nagsimula po tayo nang kakaunti 'yung ating supply noong mga unang first semester, ay natutuwa naman po tayo ngayon dahil kasi biniyayaan po tayo ng Diyos na mabigyan po tayo, at 'yung iyong mga rich countries were touched na talagang mai-release po 'yung mga ibang vaccine po natin.

So nakikita po namin, Mr. President, I am very confident na 'yung 100 million doses target this October is still on track with expected arrivals of 10 million procured Pfizer vaccines with 5 million from Moderna, and another 10 million from Sinovac, and remaining 5.9 million doses being donated by US-COVAX donation.

Noong mga weekend po kasama ko po si ating Chargé d'Affaires, si Madam Heather, talaga naman po talagang napakasipag niya kahit na gabi at saka talagang late na po ng gabi po sumasama po sa atin at tumatanggap po ng --- ng mga vaccine po natin.

And then 'yung arrival po ng US-COVAX donation this month is very, very significant. COVAX donation is now accounted for more or less 20 million doses, and we expect to receive 6.7 million more this October including the 844,800 AstraZeneca vaccines from the German-COVAX donation.

So iyon po ang ano po ng ating binibigay po sa atin ng US-COVAX donation, sir. And then I was informed also by Madam Heather na nagbigay po ang US ng 1.9 billion na ating gagamitin sa COVID response. In fact, nagbigay po noong isang araw na two --- two days ago, dumating po 'yung 42 freezer na gagamitin po natin na -20 at saka 'yung 2 to 8. Kasi nakita po ng US na kulang na kulang po 'yung ating ano, 'yung ating mga freezer doon po sa mga geographically isolated areas. So dumating po kahapon, pinakita po sa amin ang litrato at natutuwa po kami na 42 po 'yun na freezer, malaki po, magagamit po doon --- 42 na ano, na mga municipalities ang puwede pong gumamit po no'n, Mr. President.

[Next slide, please.]

Sir, as of October, nasa --- na-report na po ito, 46 million doses na po ang ating na-administer with 24.5 million Filipinos already received the first dose and almost 22 million are now fully vaccinated from our targeted population.

Sir, we have enough supply kasi ang atin pong stockpile sa ngayon is 31 million doses. Ito pong 31 million doses pong ito more than one and a half month po natin gagamitin po iyan.

And then we'll recalibrate po 'yung vaccination program po natin and also we will modify our critical timelines in consideration of the following: our experience with the different variants, nakatikim po tayo ng Delta at saka po 'yung UK variant; and also sabi po ng mga expert, in order to achieve 'yung effective population protection at saka po 'yung herd immunity, kailangan po iangat po natin ng 80 to 90 percent kasi po nakita po natin even 'yung ano po, 'yung Singapore na 80 percent na po na vaccinated po, napakataas po ngayon ang kaso. Ganoon din po 'yung ano 'yung Israel na talagang nakikita natin na sila po ang unang na-vaccinate, tumaas

din po ang kaso previously. So ang recommendation po ng mga expert natin ay itaas po natin ang antas from 70 to 80 to 90 percent.

And then ang ating mga vaccine experts po ay pinapaano po namin, pinapaayos po namin 'yung real world data on the efficacy of the different vaccine kasi bibili na po tayo ng second wave na generation na vaccine this coming 2022 at gusto po nating makita 'yung listahan po ng portfolio.

And then also, in consideration of the upcoming 2022 --- 2022 national election. Nakita po natin sa US at saka sa India noong nagkaroon po ng national election po sa kanila, doon po nagkaroon talaga ng tinatawag nating superspreader.

So sa plano po natin, Mr. President, ngayon sa ano sa ating vaccination, kailangan matapos na po natin vaccinan (vaccine) --- bakunahan iyong ating mga --- mga tao. Kailangan po bago po magkaroon po ng February --- iyong election period po natin para po pagka just in case na ano na magkaroon man tayo ng violations ng ano po, at least baksinado po na lahat 'yung mga tao po natin.

Sir, ito po 'yung tinatawag nating updated National Vaccination Program, na ito po ipi-present po natin ito sa IATF. Ito po 'yung dating ano natin mga key consideration pero ngayon updated na po dito. Kasama po dito 'yung safety and efficacy ng different vaccines, 'yung current vaccine global supply, at saka 'yung current vaccines roll-out with some cities experiencing 'yung tinatawag nating inflection point. And then 'yung capacities for storage; distribution and administration; kasama rin po 'yung results and development of first wave vaccine procurement; and then 'yung emergence of different variants and reformulated boosters; and the results of scientific evaluation of the portfolio vaccines.

Ito po 'yung mga proseso na gagawin po natin at ito rin po 'yung desired outcome. So ang pinaka-desired outcome po natin nito ay talagang magkaroon po tayo ng safe and equitable, cost-effective vaccination kasama po 'yung tinatawag nating 'yung pediatric and booster vaccination at the same time pati po 'yung gen pop population po natin na gagawin po natin ngayong fourth quarter.

And then nandito rin po 'yung tinatawag nating protecting the center of gravity through "Focus and Expand" to critical cities and areas; and 'yung pinakaisang ano po natin 'yung No. 3: achievement of a better Christmas and safe election period; then later, 'yung sustainable immuni --- immunization program for Q4 2021-CY 2022; and the vaccine security roadmap.

[Next slide, please.]

Sir, ito po 'yung parang critical timelines po natin, parang overview lang po, ito na po 'yung ginagawa po natin ngayon. So sa ngayon nagkakaroon po tayo ng recalibration ng ating timelines.

So sa ngayon po, ang ating vaccine expert ay nag-submit na po ng bagong portfolio of brand at saka 'yung performance evaluation po nila. And then ngayon po ang DOF nag-aano po, gumagawa na po kami ng tinatawag na --- we are negotiating with four to five manufacturers to sign non-binding term sheets to lock-in the allocations of 90 million doses starting first quarter.

And then si Sec. --- si Sec. Dominguez po at saka po ang DOF is already preparing for the multilateral funding with ADB and World Bank and AIIB for P45 billion. And then ongoing na po

ang negotiation natin with 4 to 5 vaccine manufacturers. And then iyong sa deliveries po natin, ito po ang ating target for Q4, sinasabi nga po natin 100 million vaccine deliveries by end of October and also by end of December, at least mayroon na po tayong 140 to 160 million vaccines by the end of December po.

And then ang ano po natin by total ano by Q1, ang total delivery po natin kasama na po dito 'yung mga doses na from AstraZeneca, iyong para sa private sector na 8 million and also for the 6 million na --- na ano po natin --- na makukuha po natin sa J&J. For the information of the President, sir, magkakaroon na rin po kami ng signing ng J&J (Johnson & Johnson) this week, that is additional 6 million for the ano --- for the ano, for the next year vaccination po natin para at least mayroon po tayong immediate na pang ayuda doon sa ano sa ating January vaccination program.

And then nandito rin po 'yung lahat ng mga progress at saka 'yung ating mga gagawin sa Q1 at saka sa second quarter. Ang ano po natin talaga is matapos lahat bago magkaroon po ng tinatawag na May 2022 election. And also ang ano po natin dito magkaroon po tayo ng delivery ng pang third dosing by start of first quarter ng 2022.

[Next slide, please.]

So ito po 'yung pinaka-critical timelines po natin to reiterate the delivery of 100 million doses before the end of October 2021, and the delivery of 140 to 160 million doses before the end of the year.

On the administration side, we need to administer at least 100 million doses before the end of the year. And then we are targeting to give --- to ano to vaccinate all the targeted population before the start of the election period in February 2022.

And then for the second wave procurement, we will sign a non-binding term sheet before the end of October and we will complete the binding contracts before the end of 2022.

That's all for the vaccination program, Mr. President.

NTF COVID-19 DEPUTY CHIEF IMPLEMENTER AND TESTING CZAR SECRETARY

VIVENCIO "VINCE" DIZON: Mr. President, today in Clark, Secretary Galvez and Secretary Duque announced that we are confident that we will be able to vaccinate --- fully vaccinate at least 50 percent of our targeted population by the end of 2021.

Currently po, our fully vaccinated rate is 28 percent and we are confident that with the vaccines that have come in starting October, because of the hard work of Secretary Galvez, we will be able to meet or even exceed that target. And iyon pong sinasabi ni Secretary Galvez by February of 2022, mukha pong maaabot po natin 'yung goal natin na 70 percent fully vaccinated by February of 2022 para po pagdating po ng campaign eh safe na po 'yung ating mga kababayan. We will work hard to achieve that, Mr. President. But given the supply, I think we can do it po.

Thank you very much, Mr. President.

PRESIDENT DUTERTE: Are you through? Then, we go to Secretary Año.

DILG SECRETARY EDUARDO AÑO: Magandang gabi po, Mr. President; Executive Secretary Salvador Medialdea; Senator Bong Go; fellow public servants; and mga kababayan, magandang gabi po.

[Next slide, please.]

I-report ko lang po 'yung pinaka-update natin sa natitirang ayuda na ipinamimigay natin sa natitirang dalawang probinsiya. Sa Laguna po ay 100 percent na po tayo. Ibig sabihin po 2,714,966 beneficiaries ang nakatanggap, 2.7 billion po ang ating total na naipamigay na ayuda sa probinsiya ng Laguna.

[Next slide.]

So iyan po ang ating breakdown ng Laguna province, naibigay ng 100 percent. Wala pong nagsauli ng sobrang pera. Lahat po ay pinakinabangan.

[Sunod na slide. Next slide.]

So probinsiya naman po ng Bataan, malapit na rin pong matapos, nasa 97.95 percent, kabuuan ay 683,990 recipients ang nakatanggap. So ine-expect po natin na within the week ay matatapos na po itong Bataan. *[Next slide.]* So ito po 'yung breakdown ng mga bayan ng probinsiya ng Bataan. Anim na po --- anim na municipalities na ang nakatapos.

[Next slide.]

Dito naman po, Mr. President, kamakailan lamang po ay binuksan ng ating DICT ang online application sa plataporma upang magamit na natin ang tinatawag pong VaxCert PH or vaccination certification Philippines. At ayon po sa ating compliance monitoring, sa report ng ating mga LGUs, 368,386 na mga kababayan natin ang nag-apply at nakuha na po nila ang kanilang certificates, 232,289. Sa kabuuan ay 63.06 percent. Higit pa po nating payayabungin ang ating performance para tumaas po 'yung ating percentage.

Ito po ay libre ang serbisyong ito mapa-online man or satellite registration booth sa LGU offices. Madali lang ang pagpaparehistro sa VaxCert PH. Kung ikaw ay fully vaccinated na, maaaring mag-apply online. Buksan lamang ang website ng vaxcert.doh.gov.ph at sundin ang mga nakalagay na panuto sa website para mabigyan ng espesyal na QR code. At kung mag-a-apply sa satellite booths sa tanggapan ng ating mga barangay, lungsod o munisipyo, siguraduhin lamang po na magdala ng LGU vaccine card at government-issued ID. Ito po ay mas madali po nating makukuha ang ating mga certificate na magagamit natin kahit tayo ay magbiyahe local man o sa international.

Iyan lamang po, Mr. President. Maraming salamat po.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Secretary Año. We'll go to Secretary Roque.

PRESIDENTIAL SPOKESPERSON HARRY ROQUE: Yes, sir.

PRESIDENT DUTERTE: You have a...

SEC. ROQUE: Sandali lang po ang aking report at ito po ay paglilinaw lang po kung ano 'yung latest na lumabas dito sa survey na ginawa po ng SWS.

[Next slide, please.]

Itong inilabas po ng SWS ay tungkol po sa net satisfaction ninyo 'no. Noong Nobyembre po, ito po ay nasa +79; sa Mayo po, ito po ay +65 --- Mayo 2021; at +62 po noong June 2021.

Siyempre po maraming nagsabi, ay bumabagsak na daw ang ating net --- ang inyong net satisfaction rating 'no. Bagama't kung titingnan niyo po talaga rito, eh 'yung mga very dissatisfied naman po ay maliliit at ang very satisfied naman po ay more or less naging stable.

Pero ang dapat pong malaman ng taumbayan, itong +62 po ng June 2021 ang pinakamataas na satisfaction rating ng kahit sinong presidente matapos po ang martial law.

[Next slide, please.]

So, pero ito muna po 'yung net satisfaction ratings ng mga presidente sa Pilipinas 'no. Kung makikita niyo po, ang net satisfaction rating niyo po ay more or less stable po siya 'no, +64, +63, so hindi naman po siya bumababa talaga sa 60. *[Next slide, please.]* At ang 60 po, kahit anong basehan, ito po ay very good 'no.

[Next slide, please.]

So ito po 'yung comparison sa mga net satisfaction rating ng lahat ng mga presidente. Simulan po natin sa kaparehong period po ng panahon. So kinukumpara lang po natin 'yung net satisfaction rating niyo doon sa satisfaction rating ng ibang mga presidente mahigit kumulang isang taon bago po matapos ang kanilang termino.

Si Presidente Corazon Aquino po, noong April 1991 ay +24; si Presidente Fidel Ramos po ay +49; wala pong datos para kay Presidente Estrada dahil hindi nga po niya natapos ang kanyang termino; si Presidente Gloria Arroyo po ay nasa -31; at si Presidente Noynoy Aquino po ay +30. So kung makikita niyo po, unprecedented pa rin po 'yung +62 niyo na mahigit isang taon bago po matapos ang inyong termino. *[applause]*

[So next slide, please.]

So iyon lang po ang aking report. Bagama't sinasabi po nila na bumaba daw ang satisfaction rating, they conveniently forgot na bagama't ang 62 po ay mas mababa sa 72, ito po ay very good pa rin and it is unprecedented for any president.

Iyon lang po, Mayor. Magandang gabi po.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Secretary Roque. Thank you for the figures. It's still good but I think it's time. There's always a time for everything. Even if you get a 64 rating, may panahon-panahon ang buhay. So sa palagay ko, tama 'yung ginawa ko.

Si Karlo muna, Secretary Nograles. You...

CABINET SECRETARY KARLO ALEXEI NOGRALES: Yes, magandang araw po, Mr. President; Senator Bong Go; mga kasamahan natin sa Gabinete.

Maikling presentasyon lamang po sa mga major accomplishments ng inyong Philippine Coconut Authority or PCA. Alam naman po natin na mahalaga na patuloy 'yung serbisyo natin at pag-aalaga natin sa sektor ng mga coconut farmers dito sa ating bansa.

Ang PCA po siya 'yung inatasan na mag-promote ng rapid integrated development and growth ng coconut and other oil palm industry, and to ensure that coconut farmers become direct participants and beneficiaries of growth and development.

[Next slide.]

So under your administration, Pangulong Duterte, kayo po ang gumawa nitong napakalaking tulong sa ating mga coconut farmers. Ang pagsasa --- pagsasabatas ng Republic Act 11524 or 'yung Coconut Farmers and Industry Trust Fund Act. Ito po ay dekada na pong hinihintay ng ating mga coconut farmers. It is only under your administration na magiging reality po ito.

Dahil sa Republic Act 11524 ay mina-mandate po na magkaroon na ng roadmap itong Coconut Farmers' and Industry Development Plan din po ay kailangang gawin para malaman po kung paano gamitin 'yung pera dito para sa benefit ng ating mga coconut farmers.

Kasama rin po diyan 'yung pag-update at verify ng registry system ng mga farmers natin, coconut farmers. So based sa National Coconut Farmers' Registry System, out of 2,524,267 farmers sa 2018 NCFRS database, na-update na po ang 85 percent at nakapagrehistro na po ng additional 585,322 new coconut farmers. So ang total na po sa registry is 3,109,589 at patuloy pa rin po 'yung verification ng mga farmers na ito.

[Next slide.]

Sa mga projects po ng PCA na patuloy na ginagawa, isa na po dito 'yung Coconut Hybridization Project. Ito po 'yung number of hybrid planting materials distributed - 1,531,956, while 'yung open-pollinated varieties naman po na planting materials distributed ay 2,307,330.

[Next slide.]

Dito naman po sa replanting project ng Coconut Planting and Replanting, ang seedlings planted ay 36,642,245 na nakapag-benefit ng 198,260 coconut farmers at patuloy rin po 'yung coconut fertilization project covering 249,643 hectares benefitting 156,661 farmers.

[Next slide.]

At siyempre po 'yung Seed Farm Development Project ng PCA kung saan 12 seed farms were established. *[Next slide.]* And 'yung poverty alleviation programs ng PCA, lalong-lalo na 'yung KANIB Enterprise Development Project (KEDP) - crop diversification, ito po 'yung intercropping ng coconut and various other crops para po tumaas 'yung income ng ating mga coconut farmers, 17,957 hectares na po ang covered diyan. And kasama rin po sa KEDP project po natin 'yung animal integration naman po. So dito ang livestock distributed is 4,812, benefitting three thou --- more than 3,000 farmers.

Ito ang isang ginagawang hakbang din ng PCA together with DOST and FNRI at ang PCHRD at UP-PGH, they are doing clinical studies to see kung ang virgin coconut oil ba ay mabisa para sa suspected and probable cases ng COVID-19. Itong project na 'to is supported ng PCA together with DOST-FNRI at na-conclude na nga po ang studies diyan.

And ongoing naman po 'yung sa PCHRD and the UP-PGH on using of coconut oil as adjunct therapy para sa COVID-19 patients. Itong technology na 'to at ang findings na ito ay na-present po sa "Big 21 in 2021" launch ng DOST last September.

lyon lamang po, Mr. President, at malaking bagay 'to para sa mga coconut farmers, lalong-lalo na 'pag napirmahan 'yung --- or ma-approve na 'yung plan, magagamit at mapapakinabangan na po 'yung collection nung --- 'yung coconut levy funds para sa kapakanan at benepisyo ng ating mga coconut farmers.

Maraming salamat po.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Secretary Nograles. Now we go to the director general ng FDA, Atty. Domingo --- Chairman Domingo.

FDA DIRECTOR GENERAL ROLANDO ENRIQUE DOMINGO: Hi, good evening po, sir, good evening, Mr. President; kay Senator Bong; sa --- kay ES po; at saka sa mga Cabinet secretary.

Bigyan ko lang po kayo, sir, ng kaunting updates sa mga gamot against COVID. Although bumababa na po ang ating occupancy rate sa hospitals, mayroon pa rin po 'yung pangangailangan para sa mga gamot at unang-una po 'yung oxygen, and continuously po pina-prioritize ng FDA.

And since last week po na report ko, mayroong nadagdag po na apat na licensed na mga oxygen manufacturers. May tatlo pong ospital at saka isa pong talagang manufacturing lamang na nagsu-supply sa mga ospital. So all over the country, we now have 120 licensed manufacturers of oxygen to supply our hospitals from Luzon, Visayas, and Mindanao.

[Next slide, please.]

lyon naman pong mga gamot na talaga pong in demand at hinahanap ng ating mga kababayan. Unang-una po, 'yung Tocilizumab, nagkaroon po tayo ng bagong mga equivalent products that have been approved by FDA. Ito po 'yung Tocilizumab na galing sa Livzon, isa pong malaking factory ng biologics po ito sa China. At within the week ay hopefully madadagdagan po ang mai-import na gamot para po magkaroon ng access 'yung ating mga patients na severe COVID na nangangailangan po ng gamot.

lyon pong isang option na gamot na dito 'yung Baricitinib. Mayroon na rin po kaming nabigyan ng lisensya na dalawa pa na bago, 'yun pong Baricinix at saka Barinez, mga so similars din po ito, mga equivalent din po ito na gamot na magiging available --- na available na rin po dito sa atin 'no at maaari na rin pong gamitin ng ating mga ospital at mabenta po sa ating mga botika para po mas ma-assure ang supply po ng gamot.

[Next slide, please.]

At itong huling slide lang po, ito lang po 'yung huling pakiusap namin 'no sa ating mga kababayan. Alam po natin marami talagang --- these are very desperate times at 'pag talagang kamag-anak na natin 'yung nasa ospital eh kahit saan maghahanap tayo ng gamot.

Pero ang dami na pong operation na ginawa ng FDA, ng PNP, CIDG, at saka po ng NBI at talaga pong karamihan po, napakarami po ng mga online sellers or 'yung mga nakikita niyo sa

mga chat group, turned out to be scams 'no. Kinukuha lang po 'yung pera pagkatapos wala namang gamot na makukuha. At marami rin po kaming nahuli na 'yung gamot eh counterfeit 'no, mga fake po na gamot na nakakatakot gamitin dahil maaaring makasama pa po sa inyong mga kamag-anak at saka sa inyong pasyente.

Nakikiusap po kami, pinaaalala uli, ang gamot po ay maaari lamang bilhin sa mga licensed lamang po na outlets. Meaning, through the hospital and the pharmacies na licensed. Huwag po kayong bibili ng gamot na sa iba na mga illegal at saka illegitimate sources because they might be causing harm to your ano 'no, to your loved ones instead of helping. So 'yan lang po 'yung pakiusap namin.

Iyan lang po ang report ko, Mr. President. Maraming salamat.

PRESIDENT DUTERTE: Thank you, Atty. Domingo.

Now, I think we have reached the end of our program tonight. But before we let go, I have something to say to the Filipino people.

A pleasant evening to all fellow Filipinos. Thank you for once again joining us for tonight's Talk to the People. Last Saturday, respecting the will of the people who after all placed me in the presidency several years ago, I announced my retirement from politics after my term as President.

I withdrew all my vice presidential bid for next year's election after giving serious thought on the sentiment of the Filipino people expressed by different surveys, forums, caucuses, and meetings.

It is time to give way to a new set of leaders who hopefully continue the reforms, projects, and programs that this administration has pursued for the past few years.

It is my hope that the new set of leaders will pursue a platform of government that will build on our gains in the areas of fighting illegal drugs, criminality, corruption, terrorism, and insurgency.

I likewise hope that they will continue what we have begun in the terms of infrastructure development and the many other initiatives we have undertaken during my term.

With my withdrawal of my nomination, Senator Bong Go has now taken the challenge to become the vice presidential candidate of the PDP-Laban. I strongly and fully believe that Senator Bong Go is the best person to help the next president continue my legacy and build on the gains that we have achieved, especially in terms of providing basic services to healthcare, education, and other social services for the people.

The Malasakit Centers, which he spearheaded and established when he was still a special assistant to the president, and helped enact into law as a senator, have already assisted millions of Filipinos in their Malasakit --- time of sickness and need.

Furthermore, in the first two years of his term as senator, Bong Go has already fulfilled his duties as a legislator by passing several important laws that he has also performed representing constituency services by visiting and providing assistance to our kababayans who needed help

like victims of fire, flood, and other calamities, as well as those who are heavily affected by the present pandemic.

With his track record of service and strong work ethic rooted in compassion towards the poor and the neglected, I strongly believe that he will be the best vice president of the country. With this, I encourage our kababayans to look at his deeds and achievements as you consider your list of candidates for the next president --- vice president rather.

As of Sunday, October 03, the Philippines has received more than 77.4 million vaccine doses against COVID-19. We expect that total supply will reach a million vaccine doses by the end of October.

Also, more than 46.2 million doses have been administered to date. This will further strengthen by our opening of the vaccination for the general population starting this month. We will begin the inoculation of 12- to 17-year-old children in key pilot cities starting October 15.

I now call on all concerned agencies, LGUs, and other partners and stakeholders to work together to make sure that our vaccination program proceeds as quickly and as problem-free as possible.

By October this year, we hope that we will be able to fully inoculate 35 [percent] of the country's target population with the end goal of reaching at least 50 percent by year-end. We are also targeting to administer at least 50 million doses by the month's end.

For the last quarter, we are confident that we can fully vaccinate more than a majority of our population before Christmas. I therefore, again, encourage our kababayans to have yourselves vaccinated.

I have issued a memorandum --- this memorandum because we cannot allow blatant disrespect of resource persons at the ongoing hearings of the Senate Blue Ribbon Committee.

Gordon, you are not God and you cannot play God. No. You cannot continue this hearing "till kingdom come." You are not a senator forever and the time of reckoning will come. You and the Senate cannot compromise the government's COVID-19 response by getting agency leaders tied up for so long at your beck and call.

Again, if you think you have enough evidence against Pharmally to support your allegations, go ahead and file cases against them at the proper courts. The Senate is not a criminal court. Stop using it simply as a witch-hunt. The Executive branch of government did its job for immediate pandemic response and there was no iota of evidence of overpricing or money lost to corruption.

Ang ibig sabihin ko ganito, you can really if you want to do it hearing even after Christmas or after elections if you want. Wala ka man PR lang, "kingdom come" 'yan eh. Ang problema, 'yung tao ko lang.

Iyong... Iyong... Iyong Pharmally, I said gusutin ninyo nang husto. Tear it whatever you want to do with that company, huwag mo lang isali ang mga tao ko. I am not objecting to your "kingdom come." Pero huwag 'yung mga tao na inaasahan ko para makipaglaban sa COVID-19 kagaya ni Secretary [Galvez], kagaya ni Secretary Duque. May... Halos araw-araw may dumadating na mga bakuna, either donated or bought or went to our hands through other means. Halos

nakikita ninyo araw-araw, he has to be there to supervise papaano i-divide kasi sabi ko, do not be partial to any province or city. Haluin mo 'yan. Huwag mong ibigay ang isang batch o dalawang batch o lahat ng batch, ibigay mo doon sa isang probinsiya kasi 'yun ang gusto niya. Hindi puwede 'yan. Hatiin lahat kasi 'yung lahat ng bakuna, lahat may bisa 'yan, as effective as the others, actually.

They are just the same. It's a matter of perception that one is higher in efficacy. Pero sa totoo lang nakita mo naman, ang unang dumating dito Sinovac. Ang Sinopharm nandiyan, okay naman. Walang side effects, wala lahat, at wala namang... Iyong reinfection, ah hindi ka talaga nag --- you might not be really careful. It's either hindi ka naghugas, hindi ka nag-mask, hindi ka nag-iwas ng distansya or you might have --- you might have --- you got contaminated by 'yung kasama mo sa bahay. Pero kung wala lang, sa awa ng Diyos, okay man ang lahat ng Sinovac na applications.

lyon ang ibig kong sabihin. Hindi ko pinipigilan ang investigation ng Pharmally. No, far from it. But during the investigation of Pharmally, maski wala na ang --- wala nang kasilbi-silbi 'yung mga tao ko nandoon, pinapatawag ninyo, at the last time, I saw --- I think it was Secretary Duque, and he stayed there. When you started the investigation for the day and until you ended it, you did not even call Duque. He has so many problems to attend to, so with Secretary Galvez.

Kaya ako napilitan magsabi, "Tama na 'yan. Tapos na sila nag-testify." Insofar as we are concerned, kaming mga gobyerno, COA said no overpriced, na-deliver lahat, nabayaran, and it was okay. Tapos na kami diyan. Ang COA na mismo ang nagsabi. So bakit pa ito pabalik-balik itong mga tao ko? Kaya sabi ko this has to end. Mahirap 'yang basta na lang tawagin mo, paupuin mo ang tao doon na parang sino kayo papahintayin mo. Sabi ko hindi puwede 'yan.

Hindi nagkulang kayo ng respeto eh, that's the problem. Nagkulang kayo ng respeto. You can have projections before hearing kung sino 'yung tao na gusto ninyong tawagan, at you can schedule maybe after two witnesses, you can call Galvez and Duque for something na kailangan ninyong malaman.

Pero kung tawagin ninyo, paupuin lang ninyo doon, parang nilalaro lang ninyo kami. Nagkulang kayo ng respeto hindi para sa akin, para sa Executive department ng gobyerno. Iyan ang mabuti. Mabuti 'yang magkaintindihan tayo ngayon ha. Respetuhin ko kayo kung magrespeto kayo sa amin. 'Pag binastos ninyo ako at ang Gabinete ko, and all others in the Executive department, ah magbabastusan tayo nito.

You cannot be higher than us, nor us higher than you. We are coequal coordinate, and co --- coco lahat. Huwag ninyong --- just swagger around as if you are in a... P***, sino ba kayo? Masyado namang ilagay niyo 'yung importante 'yung sarili ninyo na basta ganoon na lang ipatawag ninyo ang...

Kaya sabi ko, especially in the past 'yung mga military sigaw-sigawan ninyo. Ang mga military you have your own dignity to protect. Do not allow the Senate or any other agency to derogate your being. Hindi madali magsundalo. Ang kapital ninyo patay. Mamamatay man talaga kayo kung may giyera. Ano pa? Kita mong nag-crash ilang sundalo ko namatay sa... Tsk.

Alam mo, pagka tinawag kayo diyan 'yung sa promotion, tapos sisigaw-sigawan kayo doon, sabihin mo lang, "Ang sabi ni Duterte, we will not allow ourselves to be humiliated before the nation kasi may TV 'yan. Either you respect us or we do not respect you."

And you can stand up and go out of the Senate building. If you are stopped and arrested by the sergeant-at-arms upon an order of any senator, just say, well, okay, I will just call or somebody will call headquarters ko, and that headquarters will call me and I will go there to get you. Hindi ako magdala ng sundalo, hindi ako magdala ng pulis, basta pupunta ako doon. Pipilitin kong papasukin.

Ngayon, kung masaktan ako, ibang istorya na 'yan. Kung magpipilit ako papasok doon, kayo rin nag-umpisa ng gulo, eh 'di tingnan natin. Tingnan natin how powerful you think you are. Maybe it's high time na ilagay kayo doon sa tamang puwesto sa buhay. Ganoon lang minsan nakakalimutan ninyo eh, lalo na si...

We thank the House for conducting --- Lower House, Congress --- we thank the Lower House for conducting a neutral and unbiased hearing, and they have terminated it already. Balita ko may witnesses ang Senate na pumunta naman ng House.

This development only shows na dapat talaga dalhin na itong investigation to the proper courts. Kung may nakita kayong mga crime-crime diyan, maliit o malaki, dalhin na ninyo sa korte. Hindi naman kayo... Sabi ko nga hindi naman kayo imbestigador. You --- you do not pretend to be an investigator with finding so much fault there. It's the Ombudsman or the prosecutor, whichever agency it may be filed.

Hindi naman kami bumilib sa inyo na kakalkal ninyo 'yung imbestigasyon, may nakita kayo. Sabi ko, big or small, if there is, file the case. And that is for the people who are suffering. I am not taking the cudgels for them. I am just saying that they should be treated just like a true Filipino citizen.

So kayong mga citizens of the Republic of the Philippines, alam na ninyo kung sino at ano ang mga... You know sometimes an office, the way you handle, you conduct yourself while you are there and you think that it is power, tapos ganoon ka, that is a reflection 'yung pagkatao mo.

So tingnan lang ninyo kung sino 'yung Pilipino na magsigaw-sigaw sa kapwa Pilipino niya, tapos 'yung iba ganoon rin, may mga babae ganoon rin kabastos. Iyong... May inidoro naman diyan sa --- a fic --- fictional bowl for you. Mga Pilipino, alam nila kung saan kayo ilagay.

You know what? Ako kung sa ano lang, hindi naman ako naghanap ng damay kasi magre-retire na ako, pero matagal na rin 'yan sila. Halos kaedad ko 'yan eh. Magdidiperensya lang kami ng mga five years, ganoon. Palitan na ninyo 'yan. Matagal na 'yan sila diyan. At napakita na nila ang talent nila, hanggang diyan lang. Hanggang diyan lang sila.

Why don't you get a new --- ? I said masyadong --- 'yang --- huwag kayong kumuha 'yang mga bright, mga brilliant ganoon. You know what? Maghanap kayo ng kandidato na ordinaryo na Pilipino. Bigyan ninyo ng panahon at ipakita rin niya. You are better off with ordinary- minded Filipinos.

Itong na --- malaman mo kung mag-speech, magsalita, magsigaw. Kasi kung ako rin ang magpunta diyan sabihin ko, "Hoy, hoy, buang, Pilipino ako, Pilipino ka rin. Ang problema lang nailagay ka diyan sa opi --- sa posisyon mo na hindi karapat-dapat."

Time to correct this aberration. Panahon na talaga na I'd like to advise, not tell, advise the Filipinos na ano na, palitan na ninyo. Papaano? Huwag ninyong iboto. Kung magulo sila, eh may pulis, may military, they are the guardians of peace. So do your duty, sabihin ko sa kanila.

Huwag basta mamilit sila kasi those --- those people, not --- I'm not talking about the national even the locals. And my guidance to the any secretary is walang pabor-pabor sa assignment. 'Pag hiningi mo 'yan, 'yang tao na 'yan, ibigay mo't itapon mo doon sa kabila. At 'yung kabila kung may hiningi, kunin mo, itapon mo dito para neutral.

At ako paalis na, I will --- I'm warning everybody, everybody, kasama ko sa partido o hindi, o kaibigan kita o hindi, kalaban kita, itong election na ito huwag mo talagang --- 'wag kang magkamali kasi nandiyan pa ako.

Of course, the --- I think the supreme body during elections, the COMELEC. And I will just also coordinate with the COMELEC and I will not allow fraud tapos 'yung mga tigas-tigas. May mga ano diyan lalo na 'yang matagal na sa pulitika, political warlords na may mga armas. Ah pagka ganoon ang gawin mo, you terrorize the... Pati kayong mga NPA 'wag kayong sumali. You are fighting another cause, it's a losing one. Pero 'wag kayong makialam dito sa election by... At saka 'yung drug money. Malaman namin 'yan. Kung magtatapon ka ng pera, magbili ka ng boto, isang libo isang boto, ah titingnan ka namin.

Hindi ako mainggit, na-presidente na ako. Magre-retire na nga eh. Pero gusto ko na bago ako umalis, makatikim lang man ang Pilipino nang malinis na eleksiyon.

I'm --- especially Mindanao, I am appealing to the leaders, both, sa lahat ng tribo na 'wag kayong mag... Kasi I said, if you do not follow a peaceful path in the elections, papuntahan ko kayo ng army pati pulis. Disarmahan lahat 'yang tao and kulungin ka. Ako na ang bahala magsagot kung bakit ka kinulong, basta mag-terorismo kayo.

I am pleased to learn about the prompt response of COA Chairman Michael Aguinaldo to our call to audit the Philippine Red Cross. Sabi ni Gordon hindi puwedeng i-audit 'yang Red Cross. But tinawagan ko si --- well, of course, through channels --- tinawagan ko si Chairman Aguinaldo and he has said --- signed a memorandum dated September 23, 2021. He directed all sector heads, directors, and OICs of COA's central and regional offices and all others concerned to submit to the Fraud Audit Office Special Services sector a compilation of their audit findings per sector on the subsidies and/or fund transfer received and utilized by PRC covering from a period of January 2016 to September 2021. And to submit a duly signed summary schedule of subsidies and/or funds received by PRC on the same period.

I am likewise reassured that the instruction has given --- is prompt --- prompt action and compliance. This is really a very welcome development. And I commend our Solicitor General for his quick, as well as, COA Chairman Aguinaldo for paving the way for the long overdue audit of the Philippine Red Cross.

Ang inatasan ko kasi dito na to ask Chairman Aguinaldo to conduct the audit, si SolGen Calida. Solicitor Calida wrote Aguinaldo at ang sagot naman ni Aguinaldo was a prompt one by initiating immediately an auditing program.

However, ako, may I remind COA of their constitutional duty to collect the P140 million notice of disallowance issued against SBMA during Gordon's time, and was stated in the demand letter

of SBMA Chairperson and Administrator Wilma Eisma dated August this year --- August this year which was sent via registered mail. This has been fully sustained by the Supreme Court as final and executory. Alam mo itong 146, pera ito na nagamit ng SBMA during their time. Eh ito 146 million, ang 86 million diyan was attributed to Gordon alone. Siya 'yung humawak ng 86, napunta sa kamay niya. So gusto ko kunin pati 'yung part of the 146, 'yung iba, kunin na nila.

You --- I don't --- let me see, if the... Let me recall my law baka --- matagal na akong wala sa practice eh. Mali, baka magkamali ako. Pero as far as I know, 'pag 'yang disallowance maging final and executory kasi nag-appeal ka, nagtalo ka, natalo ka pumunta ka ng Supreme talo ka, tapos final and executory, I think you can ask the sheriff to levy and collect. *[Correct ba ako diyan?]* Yeah, to execute the decision, tapos you levy. Kunin na nila. That is the sheriff. It is the duty of the sheriff 'pag inut --- pagka if there is a request.

Sayang 'yung pera, makatulog pa 'yan kasi ibigay natin kay Secretary Galvez pangdagdag ng bakuna, iyan. Iyan ang purpose ko kung bakit interesado ako. Eh there is never enough in this government. That 186 million would go a long way to buy so many bakunas needed by the Filipino people.

So when you go to the 'pag kampanya na, remember, remember the 146 million and the 86 million of that went to the hands of Gordon. Nagmamakalinis ka. That's --- that's what I'm saying, you have practically painted everybody black because you want yourself to appear white. That is the problem, Gordon.

Bayaran mo, marami ka namang pera diyan. Personal mo 'yan eh. Iyang disallowance, personal mo 'yan. Ibig sabihin 'yung 86 million napunta sa kamay mo, hindi mo 'yan ginastos nang husto sa gobyerno. Ginamit mo ang pera o ninakaw mo. Isauli mo 'yan personal, hindi 'yung property ng SBMA. Magsabi ito levy, i-execute 'yung disallowance.

When Gordon runs for any office, my countrymen, remember the 146 million pati 'yung 86 million. Inyo 'yan, sa tao 'yan at ibigay natin doon kay Secretary Galvez para ibili niya ng medisina sa COVID. Kailangan marami pa tayong kailangan. There are 110 million Filipinos. Kung maaari lang bakunahan natin lahat para wala na tayong sakit sa ulo. Remember that, iyang 86 million lang, iyan lang ang tandaan ninyo nasa kamay ni Gordon. Saan niya inilagay? Sa aparador ba o sa bulsa niya, o sa bangko? Ah iyan ang hindi natin alam.

As we continue to fight COVID-19 and other challenges confronting our nation, let us be reminded that each of us plays an important role in overcoming these problems. We can defeat this virus. Kaya natin ito if we stay united, work together, magbayanihan at magtulungan tayong lahat, at lalo na kung si Gordon isauli niya 'yung pera para makabili ng medisina. Ipagpatuloy din natin ang pag-ingat laban sa virus, palaging sundin, simple lang naman, hindi naman kasi ito mahirap eh at bakit hindi masunod-sunod: mask, maghugas ka, hindi ako nag --- akala ninyo nagbibiro ako --- also when your turn comes, 'pag nandiyan na 'yung bakuna --- *[Ingles ito sigeng... Sino gumawa nito?]*

Ang sabi dito, pagdating sa panahon nandiyan na 'yung mga bakuna, magpila na kayo diyan pero the barangay captain should be the one in control. Huwag mo papilahin lahat, i-divide mo. Kayo, balik kayo dito alas tres, alas kwatro balik kayo dito, alas singko. At saka kung ulan, sabihan mo 'yung mga tao uwi na muna at hintuin 'yung walang... Kung may gym, doon kayo sa gym, huwag kayong magpaulan diyan. And the barangay captain should see to it na walang mabuhusan ng ulan. Barangay captain talaga 'yan eh pati mayor. Everything there that is, well, detrimental to the health of the people, the mayor and the barangay captain play a very

important role on that aspect. So sayang lang ang boto rin ng tao kung... Lalo na 'yung mga barangay captain. Kaya ako 'pag nakita ako --- patapos na ako pero 'pag may nakita ako na nagpaulan 'yang mga tao, either pupuntahan kita o ipatawag kita dito sa...

Isang tanong lang ako: bakit nanalo ka? Iyan lang. Puntahan kita doon sa maraming tao, sa harap ng barangay sabihin ko, "Kapitan, halika, bakit ka nanalo sa eleksiyon?" Pagdating mo dito, ma-timing-an ang Cabinet meeting, paupuin kita dito sa tabi ko tapos tanungin kita, "Bakit nanalo ka?" Iyan lang. Iyan lang kasi wala na akong ibang maistorya sa inyo. Eh kung gusto ninyo istorya pulitika, istoryahin. Pero ako, nakita ko na sa rating, huwag na tayong magbolahan, tinatanggap ko 'yan lahat. Tanggap ko ang husga ng taong-bayan.

Simple lang, ayaw nila ako maglaro pa ng pulitika. Gusto nila umuwi na ako sa Davao at maghintay ako sa maraming si dada nang dada diyan ng kaso. Hintayin ko kayo. I will prepare for my defense na 'yung ICC na 'yan pati 'yung anong ano... Huwag lang kayong magsinungaling. Kung totoo lang, tutal may record naman. Huwag kayong mag-imbento na 'yung namatay ng malaria diyan pati --- icha-charge ninyo sa akin. Kalokohan na 'yan. Hindi na justice ang hinahanap ninyo niyan. Ibigay ko sa inyo. Hindi ko kayo tinatakot. Huwag lang ninyo akong dayain sa ebidensya.

At sabi ko naman sa --- before I forget, maraming mga pulis diyan pati opisyal, they are scared baka ano daw ang mangyari sa akin. Sabi ko, ang tigas ng ulo ninyo. Hindi ba sinabi ko, anything na ginawa ninyo in the prosecution of the drug war for as long as you obey the law, I will protect you, akin 'yan, akin, hindi inyo. Ako ang sasagot niyan at kung may magkulong --- makulong man, ako na ang magpakulong. Pagpasok ko sa presuhan sa umaga, sa gabi paalis -- dalhin ninyo ako doon sa likod at umuwi na ako sa bahay. Alang-alang...

Sino bang g***** magpakulong ng ano? Iyong ICC, ang kaharap ko puro mga puti, mga --- t**** i** 'yan. Pilipino ako, hindi ako international body. May sarili kaming judicial system dito. Huwag kayong makialam. At saka sinabi ko, you never acquire jurisdiction over my person. Iyan talaga ang totoo maski anong baliktarin ninyo. Maski 'yang ICC, maski 'yang dito. Kung i-base mo --- 'yung bisa ninyo diyan lang sa 'yung... Wala 'yan.

Pero ako, I will... *[Saan na ba 'yung y*** na 'yun?]* Ah ito, iyong attendance.

Ito memorandum ko 'to na 'yung taga-Executive department... Iyang taga-formalin bahala --- formalin --- *[Pharmally] [laughs]* p*** baha --- bahala kayo kung anong gusto ninyo. Kingdom come? Balutin ninyo ng formalin 'yang --- ng formalin 'yang Pharmally. *[signs memorandum]* Ito, I sign.

'Pag tinawag si Roque, alam mong gawain mo, Secretary Roque? Tanggalin mo muna 'yang salamin... Hindi dito. Kung tawagin ka na, tanggalin mo tapos ganunin mo oh, mag-ano ka lang 'yung simple lang dito huwag naman 'yung parang mahalata. Ganoon lang oh. *[pulls down lower eyelid] [laughter]*

Again, if you think you have enough evidence against Pharmally to support your allegations, go ahead and file cases against them at the proper courts. Stop using it simply as a witch-hunt in aid of election. *[applause]*

--- END ---